

POLGÁRI NEMZETBIZTONSÁGI MESTERKÉPZÉSI SZAK
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

1. A mesterképzési szak megnevezése: polgári nemzetbiztonsági (Civilian National Security Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles polgári nemzetbiztonsági vezető szakértő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Senior Expert in Civilian National Security
- választható specializációk: humán felderítő, technikai felderítő, terrorelhárítási

3. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: államtudományi, nemzetbiztonsági

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe:

a nemzetbiztonsági, a polgári nemzetbiztonsági, a bűnügyi igazgatási és a bűnügyi alapképzési szakok.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá:

azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- szak orientációja: kiemelten elméletorientált (70-80 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 16 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A mesterképzési szak képzési célja:

A képzés célja olyan nemzetbiztonsági szakemberek képzése, akik alkalmasak a közigazgatási, a katonai, a rendészeti, tudományos szektorokban vezetői és szakértői feladatok ellátására, szakmai ismereteik és gyakorlati készségeik alapján képesek nemzetbiztonsági problémák értékelésére, elemzésére és megoldására. Felkészültek a politikai intézmények, biztonsági folyamatok, közpolitikák működésének és ezeknek a globális biztonsági-politikai helyzettől függő összefüggésének és egymásra hatásának megértésére, kormányzati válaszok előkészítésének a támogatására.

8.1. Az elsajátítandó közös szakmai kompetenciák

8.1.1. Az okleveles polgári nemzetbiztonsági vezető szakértő

a) tudása

- Átfogóan ismeri a hazánk nemzetbiztonsági helyzetét befolyásoló alapvető tényezőket.
- Átfogóan és rendszerszerűen ismeri az európai és más nemzetközi nemzetbiztonsági modelleket és rendszereket.
- Összefüggéseiben értelmezi a biztonságpolitika kérdésköreit, a nemzetközi intézmények működését és a koordinációs mechanizmusokat.
- Ismeri és érti a nemzeti, transznacionális és nemzetközi biztonságpolitikai, nemzetbiztonsági, terrorelhárítási modelleket és gyakorlatot.
- Tisztában van a nemzetbiztonság és a terrorelhárítás geopolitikai, gazdasági, társadalmi, jogi, pszichológiai, pedagógiai összefüggéseivel.
- Behatóan ismeri a nemzetbiztonsági és terrorelhárítási folyamatok, a nemzetközi kapcsolatok, a diplomácia és az e területeket összekötő társadalomtudományi ismereteket.

b) képességei

- Képes a nemzetbiztonsági kérdések kritikus elemzésére, a terrorfolyamatok holisztikus perspektívákból való szemléletére.
- Képes a biztonságpolitikai folyamatok komplex módon történő elemzésére és értékelésére, összefüggések feltárására.
- Magas szinten képes a megszerzett és értékelt ismeretek alapján szakmai vélemények készítésére és tanácsadásra a döntéshozók részére, nemzeti és nemzetközi fórumokon.
- Képes a rendelkezésére álló adatok, információk alapján rendszerszintű elemzések, értékelések, következtetések levonására, kutatási módszerek használatára.
- Képes a humán és technikai felderítés, valamint a terrorelhárítás egyes szakfeladatainak megtervezésére, a végrehajtás irányítására, továbbá a végrehajtásában való részvételre.

- Képes a több nemzetiségű, több tudományterületet átfogó szakértői csoportok munkájában történő részvételre.

c) attitűdje

- Rendelkezik a nemzetbiztonsággal, a terrorelhárítással kapcsolatos témákban döntés-előkészítés, döntési folyamatok támogatásának képességével.
- Vezetőként, szakértőként pedagógiai, pszichológiai, szervezetszociológiai érzékenységgel rendelkezik.
- A hivatásetikán alapuló szervezetkultúra ismeretében rendelkezik a korrupció és a visszaélések kockázatának csökkentésére és azok megelőzésére, a tisztességes és az etikus viselkedés szükségességének elismerésére, megbecsülésére való képességgel.
- Nyitott írásbeli anyagok, tanulmányok és szóbeli előadások szakmai és nem szakmai közönség részére történő készítésére, megtartására.
- Nyitott a szakmai ismeretei folyamatos bővítésére, önálló tanulásra és önfejlesztésre.
- Rendelkezik a szervezeti hierarchiának megfelelő vezetői és parancsadási készséggel.

d) autonómiája és felelőssége

- Vállalja a felelősséggel járó vezetői munkát, nyitott a szükséges tudása folytonos fejlesztésére.
- Alkalmos az önálló, felelős döntéshozatalra, nemzetbiztonsági témakörökben szakértői feladatok ellátására, ezeket megfelelő felelősséggel látja el.
- Felelősséget érez a rá bízott feladatok tervezéséért, szervezéséért, végrehajtásáért.
- Felelősséget vállal a munkájával és a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartása terén.
- Alkalmos a szakmai feladatai végrehajtása során a hazai nemzetbiztonsági szolgálatok, illetve a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek munkatársaival való hatékony együttműködésre, továbbá nemzetközi kapcsolattartásra és együttműködésre, abban történő részvételre.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt, törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.

8.1.2. A specializációkon szerezhető sajátos kompetenciák

8.1.2.1. A humán felderítő specializáción továbbá az okleveles polgári nemzetbiztonsági vezető szakértő

a) tudása

- A nemzetbiztonsági szolgálatok illetékességébe és hatáskörébe tartozó ellenérdekelt tevékenységi formákat és azok hazai hordozóit összefüggéseiben átlátja, ideértve a kihívások dinamikus változását és egymáshoz való viszonyát is.
- Behatóan ismeri és érti a nemzetbiztonsági és bűnügyi célú titkos felderítés céljai és eljárásrendje közötti különbségeket, az egyes eszközök alkalmazásának jogi és eljárási hátterét, kereteit, azok előnyeit és hátrányait, a kinyert ismeretek felhasználásának, elemzésének, értékelésének és kezelésének lehetséges célját, elvi hátterét és gyakorlati munkafolyamatait.

b) képességei

- A nemzetbiztonsági tevékenység, különösen a humán felderítés vonatkozásában képes alternatívákat is tartalmazó, egyéni és konkrét álláspontot tükröző szakmai modellezésre a döntések elvi, stratégiai, valamint gyakorlati, taktikai szintű előkészítése és meghozatala során.

c) attitűdje

- A nemzetbiztonsági tevékenységgel kapcsolatos tények, körülmények, nézetek megismerése, szintetizálása számára belső igény és folyamatos tevékenység, ideértve különösen a szakirodalom ismeretét, továbbképzések tervezését, szervezését és az azon való részvételt, valamint a hazai és nemzetközi együttműködés tudományos és szakmai fórumait is.

d) autonómiája és felelőssége

- A jogszabályok adta kereteket betartva folyamatosan és hatékonyan végzi a titkos felderítést, valamint az értékelést és elemzést, különös tekintettel a humán felderítés eszköztárára, amely vonatkozásában kompetitív előnyökkel rendelkezik.
- Vezetőként összefogja a szervezet tagjainak egyéni képességeit, erősségeit és motivációit a szervezeti célok minél hatékonyabb elérése érdekében, ismeri és használja a vezetés eszköztárait.

8.1.2.2. A technikai felderítő specializáción továbbá az okleveles polgári nemzetbiztonsági vezető szakértő

a) tudása

- Strukturált ismeretekkel rendelkezik a technikai adatszerzés és a titkos információgyűjtés technikai kérdésköreiről, valamint egyes szakértői tevékenységek nemzetbiztonsági szervezetrendszerben elfoglalt helyéről és szerepéről.
- Magas szintű ismeretekkel bír a technikai felderítés szakterületeiről, a képességek alkalmazhatóságának lehetőségeiről.
- Mélyreható ismeretekkel rendelkezik az elektronikus információs rendszerekről, védelműkről, sajátosságaikról, a kibertér és a kiberbiztonság nemzetbiztonsági vonatkozásairól.
- Birtokában van a feladatai ellátásához szükséges geoinformációs ismereteknek.
- Széles körű ismeretekkel rendelkezik a nemzetbiztonsági feladatok technikai-műveleti támogatásának lehetőségeiről.

b) képességei

- Magas szinten képes a polgári nemzetbiztonsági, valamint a titkos információgyűjtésre feljogosított szervezetek feladatrendszerének sajátosságainak figyelembevételével egyes speciális technikai eszközök alkalmazásának tervezésére, szervezésére, döntések előkészítésére, kapcsolódó követelmények meghatározására.
- Képes a nemzetbiztonsági tevékenységek technikai-műveleti szempontú megítélésére, kapcsolódó szakértői feladatok ellátására, egyes technikai-műveleti szakterületek vezetésére.
- Képes a társ- és partnerszolgálatokkal, bűnüldözési szervekkel és szervezetekkel, valamint egyéb hivatásrendek képviselőivel hazai és nemzetközi szintű szakmai együttműködésekben való részvételre.
- Képes a fejlődő infokommunikációs környezet változásainak nemzetbiztonsági szemléletet is felölelő vizsgálatára és megítélésére, a szakmai munkájához szükséges technikai kérdéskörök mélyebb megismerésére, tudományos feladatokba történő bekapcsolódásra.

c) attitűdje

- Nyitott a nemzetbiztonsági kérdéskörök technikai szempontú megítélésére, a technikai környezet változásaira, a felderítéshez kapcsolódó technikai szemlélet elsajátítására.
- Motivált a technikai jellegű nemzetbiztonsági feladatok vezetése, végrehajtása, valamint kapcsolódó témakörökben szakértői feladatok ellátása iránt.

- Törekszik a problémák megoldására, nyitott új ismeretek megszerzésére, ismeretei önképzéssel történő tudatos fejlesztésére, munkatársai szakmai fejlődésének támogatására.

d) autonómiája és felelőssége

- Nagyfokú önállósággal, kreativitással és felelősséggel képes ellátni szak-, illetve vezetői feladatait.
- Felelősséget vállal a speciális szakmai tudása és ismeretei birtokában meghozott szakmai döntésekért.
- Felismeri szakismeretei folyamatos fejlesztésének szükségességét, felelős az általa vezetettek fejlesztéséért.

8.1.2.3. A terrorelhárítási specializáción továbbá az okleveles polgári nemzetbiztonsági vezető szakértő

a) tudása

- Tudása magában foglalja a globális terrorizmus történeti elemeinek, alakváltozásainak, diverzifikációs folyamatainak, geopolitikai összefüggéseinek és trendjeinek, az iszlamista és extremista terrorszervezetek főbb típusainak és működési mechanizmusainak, az Internet, a kiber eszköztár terrorista célú felhasználásának, a terrorfinanszírozás módszereinek, a radikalizáció és fenyegetettség jelzőrendszereinek, a nemzetközi szervezett bűnözés és a terrorizmus kapcsolatának, a terrorelhárításban alkalmazandó felderítési és elemzési módszereknek, a tömeges bevándorlás nemzetbiztonsági- terrorfenyegetettségi kockázatainak, valamint a statuskérelmezők azonosítására-átvilágítására alkalmazott eszközöknek, a transzatlanti-európai terrorelhárítás meghatározó szerveinek, ügynökségeinek és a nemzetközi együttműködés mechanizmusainak, Magyarország nemzeti biztonsági, és ezen belül nemzetbiztonsági helyzetének, a globális politikai, gazdasági, biztonsági kihívások és fenyegetések hazánkra gyakorolt rövid, közép és hosszú távú hatásainak az ismeretét.

b) képességei

- A nemzetbiztonság feladatrendszerén belül képes felismerni és meghatározni a terrorelhárítás körébe tartozó feladatokat, valamint összefüggéseiket más polgári és katonai nemzetbiztonsági szolgálatok feladatkörével.
- Magas szintű hozzáértéssel és önállóan képes részt vállalni a szakmai döntéselőkészítési, döntéshozatali és végrehajtási folyamatokban.
- Szakértőként rendelkezik a szakmai feladatok nemzetközi összehangolásához és végrehajtásához szükséges idegennyelv ismerettel és kommunikációs képességgel.

c) attitűdje

Rendelkezik azokkal a személyiségjegyekkel – önálló gondolkodás, problémafelismerés, felelősségtudat, megfontoltság, mérlegelési és döntési képesség – , amelyek alkalmassá teszik a vezetői feladatok ellátására.

d) autonómiája és felelőssége

Hatáskörén belül önállóan képes a beosztásából és munkaköréből fakadó javaslatok megtételére, a feladatok kijelölésére és végrehajtásuk előkészítésére és irányítására.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományi ismeretkör 5-10 kredit,
- természettudományi ismeretkör 4-8 kredit,
- állam- és jogtudományi ismeretkör 5-15 kredit,
- biztonságpolitikai ismeretek ismeretkör 10-15 kredit,
- nemzetbiztonsági szakmai ismeretkör 20-30 kredit,
- vezetési ismeretek ismeretkör 10-15 kredit,
- bölcsészettudományi ismeretkör: 4-8 kredit.

9.1.2. A specializációk tudományágai, szakterületei és kreditaránya

A specializációkhoz rendelhető minimális kreditérték 25 kredit.

a) humán specializáció

- humán felderítési (nemzetbiztonsági szakmai) ismeretkör 25-35 kredit;

b) technikai specializáció

- technikai felderítési (nemzetbiztonsági szakmai) ismeretkör 25-35 kredit;

c) terrorelhárítási specializáció

- terrorelhárítási ismeretkör 25-35 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1) komplex típusú nyelvvizsga vagy két legalább középfokú (B2) – amelyből az egyik angol nyelvi – komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat teljesítésének feltételeit a szak tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma legalább 60 kredit az alábbi területekről:

- társadalomtudományi és természettudományi ismeretek,
- állam és jogtudományi ismeretek,
- rendészettudományi ismeretek,
- hadtudományi ismeretek, vezetési ismeretek,
- biztonságpolitikai ismeretek,
- általános igazgatási ismeretek,
- szakigazgatási ismeretek,
- közszolgálati ismeretek,
- európai uniós ismeretek,
- műszaki ismeretek,
- haditechnikai ismeretek,
- informatikai ismeretek, nemzetbiztonsági ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy legalább 30 kredittel rendelkezzen a felsorolt ismeretkörökből a jelentkező. A mesterképzésbe való belépéshez szükséges 30 kredit nemzetbiztonsági ismeretkörökből nem formális tanulás eredménye, illetve munkatapasztalat alapján is beszámítható. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.